

1 åringen – Trygg oppstart

Hvordan jobber barnehagen med å legge til rette for og i vareta 1åringens behov for trygghet i oppstartsfasen?

Marita Isbrekken
Kandidatnummer: 1026

Bacheloroppgave
[BDBAC4900]

Trondheim, Mai 2019

Bacheloroppgaven er et selvstendig studentarbeid gjennomført ved Dronning Mauds Minne Høgskole for Barnehagelærerutdanning og er godkjent som en del av barnehagelærerutdanningen. Under utarbeidelse av oppgaven har studenten fått veiledning ved DMMH.

DronningMaudsMinne
HØGSKOLE FOR BARNEHAGELÆRERUTDANNING

Forord

Jeg vil rette en stor takk til alle som har tatt seg tid og hjulpet meg under denne forskningsperioden. Takk til informantene fra barnehagene som samtykket slik at jeg selv føler jeg fikk gjennomført en god og trygg forskning.

Takk til veiledere ved DMMH.

Takk til samboer Torbjørn, for tålmodighet og støtte gjennom hele prosessen.

Sist, men ikke minst takk til vår alles mormor for timevis av barnevakt for mine to små på 1 og 2 år.

Dette hadde ikke vært mulig uten dere, TAKK.

INNHOLDSFORTEGNELSE

1. Innledning

- 1.1 Begrunnelse for valg av tema
- 1.2 Presentasjon av problemstilling
- 1.3 Avgrensning og presisering av problemstillingen

2. Teori

- 2.1 1 åringen i barnehagen
- 2.2 Den viktige tilvenningen
- 2.3 Tilknytning
- 2.4 Trygghets sirkelen
- 2.5 Positivt klima
- 2.6 Trygghet i barnehagen

3. Metode

- 3.1 Metodebeskrivelsen
- 3.2 Valg av forskningsmetode
- 3.3 Gjennomføring av intervju
- 3.4 Vurdering av metoden
- 3.5 Etske retningslinjer

4. Funn og drøfting

- 4.1 Oppstart i barnehagen
- 4.2 Viktigheten i språket
- 4.3 Tilknytning – det enkelte barnet
- 4.4 Foreldresamarbeid
- 4.5 Erfaringer for trygg tilknytning
- 4.6 utfordringer knyttet til tilknytning
- 4.7 Viktigheten i en trygg tilknytning

5. Avslutning

6. Referanseliste

7. Vedlegg

- 7.1 Intervjuguide
- 7.2 Trygghets sirkelen
- 7.3 Samtykkeskjema

1. INNLEDNING

” Det er ingen tvil om at det er foreldrene som er barnas viktigste omsorgspersoner. Men for små barn som går i barnehagen, vil også de barnehageansatte ha svært stor betydning.” (Drugli, 2017, s. 15).

1.1 BEGRUNNELSE FOR VALG AV TEMA

Veien mot avgjørelsen rundt tema har vært spennende, jeg har vært innom mange ulike temaer underveis mot valget av tema.

Det valgte temaet ble tidlig i fasen fastsatt, fordi små barn og oppstart i barnehage er noe jeg alltid har hatt stor interesse for. Jeg er opptatt av de aller minste og er nysgjerrig på hvor viktig den gode tilknytningen er for det enkelte barnet.

I medias søkelys er 1 åringer og oppstart i barnehage en stor plattform for diskusjoner.

Statistisk sentralbyrå oppdatert sist 13 Mars 2019 viser at 91,8 % av barn mellom 1 – 5 år går i barnehage. (Statistisk sentralbyrå (SSB), 2019). Dette er en stor andel av små barn og trolig nok derfor et stort omdiskutert tema i medias søkelys.

Hva er rett og hva er galt, er oppstart i barnehage for 1 åringen trygt og godt for det enkelte barnet? Dette er et spørsmål de enda ikke har noe klart svar på. Det er da interessant for meg og sette meg inn i hvordan 1 åringen har det i barnehagen og hvordan de ansatte jobber for 1 åringens trygghetsfølelse.

Jeg har selv små barn på 1 og 2 år, hvor jeg nettopp har vært igjennom en oppstartsprosess selv og skal på ny igjennom en slik prosess i løpet av bachelor perioden min. Derfor er det en god mulighet for meg som mor og fremtidig barnehagelærer og forske mer på 1 åringen og oppstartsfasen i barnehagen. Jeg ser for meg å jobbe med de minste barna i barnehagen fremover og ser frem til å gå dypere inn på tilknytningen og oppstartsfasen til 1 åringen i barnehagen.

Når det gjelder min oppgave vil det styrke mitt prosjekt at jeg er i situasjonen som mor selv, samtidig vil jeg måtte ta litt avstand til dette under forskningen min. Dette vil jeg komme tilbake til under metodekapittelet mitt.

De små barna er så sårbare, jeg har en oppfatning av at trygghet må ligge som fundament for det meste her i livet. Derfor har jeg stor tro på at en god og trygg tilvenningsperiode for 1

åringen er grunnleggende viktig for videre utvikling. Dette er hovedgrunnen til at jeg valgte nettopp dette temaet, jeg vil se nærmere på viktigheten i en god og trygg tilvenningsperiode for 1 åringene som starter opp i barnehagen.

1.2 PRESENTASJON AV PROBLEMSTILLING

Problemstillingen jeg har valgt meg har vært i stadig endring på hvor jeg vil legge fokuset, hva jeg vil ha med og om det er noe jeg brenner mer for enn noe annet.

Valget mitt falt til slutt på at jeg ville forske mer på 1 åringen og tryggheten i barnehagen.

Problemstillingen min ble til slutt:

«Hvordan jobber barnehagen med å legge til rette for og i vareta 1åringens behov for trygghet i oppstartsfasen?»

1.3 AVGRENSNING OG PRESISERING AV PROBLEMSTILLING

Grunnen til at jeg valgte å presisere i oppstartsfasen og ikke under, er at jeg vil forske på selve oppstartsfasen i barnehagen. Hva som skjer etter foreldrene er begynt i arbeid og barnet starter hverdagen sin i barnehagen uten foreldrene sine. Jeg har også lyst til å forske mer på hva tryggheten betyr og hvor viktig den er for barnet ut i den lille store barnehageverden.

Rammeplanen skriver at å møte individets behov for omsorg, trygghet, tilhørighet og anerkjennelse og sikre at barna får ta del i og medvirke i fellesskapet, er viktige verdier som skal gjenspeiles i barnehagen (Rammeplan, 2018, s.7).

Hvordan møter barnehagene 1 åringene og hvordan jobber de for å opprettholde tryggheten som den enkelte 1 åringen trenger. Rammeplanen skriver at barnehagen skal jobbe med å møte individet, altså den enkelte 1 åringen. Ingen av de små 1 åringene er like og kommer inn i barnehagen med ulike forutsetninger og behov. Dette er en plattform jeg ser frem til å gå nærmere inn på sammen med mine informanter.

Jeg har delt opp oppgaven min inn i ulike deler.

I den første del av oppgaven vil jeg ta for meg teori. I intervjuet med informantene mine tok jeg grundig for meg to faktorer. Trygghet og tilknytning, derfor vil jeg gå nærmere inn på

tilknytningen og den trygge voksne med fokus på barnets trygghetsfølelse i min teoridel.

Det ligger mye i både trygghet og tilknytning, det har vært en lang og spennende prosess når jeg nå har gått grundig inn i disse to faktorene, sammen med informantene mine.

Jeg vil også ha med meg en bit av metode, der jeg forteller mer om hvilke metoder jeg har brukt og på hvilken måte metodene ble brukt for å jobbe med forskningen min.

I metodekapittelet mitt vil jeg gå nærmere inn på min rolle som mor og hvordan jeg tar avstand til dette under forskningsperioden min.

I funn og drøftingsdelen drøfter jeg mine funn sammen med relevant teori og forteller om nye funn for meg som fremtidig barnehagelærer.

I avslutningsdelen, som er den siste delen av oppgaven min vil jeg oppsummere forskningsprosessen min og gjøre et forsøk på å trekke trådene sammen og formidle ulike funn jeg har gjort i løpet av forskningsperioden.

2. TEORI

Problemstillingen min viser at jeg har valgt å gå nærmere inn på 1 åringen og hvordan barnehagene jobber for å ivareta tryggheten etter at foreldrene har gått. For å kunne belyse mer rundt dette har jeg valgt meg ut teori som jeg mener er relevant for oppgaven min.

Jeg vil ha et stort hovedfokus på trygghet og tilknytning igjennom hele oppgaven noe dere vil se igjen i både teoridelen og funn og drøftings delen min.

2.1 1 åringen i barnehagen

”Barn skal møtes som individer, og barnehagen skal ha respekt for barnets opplevelsesverden.” (Rammeplan, 2018, s.8).

En 1 åring i barnehage skal møtes som individ, alle barna er ulike og man skal sette seg inn i og gå inn for å bli godt kjent med den enkelte 1 åringen som starter opp i barnehagen.

«Det første året er barnets viktigste «oppgave» å lære seg hvem som er de viktigste personene i barnets liv, og å knytte seg til én eller flere av disse personene. For de aller fleste barn er foreldrene de viktigste tilknytningspersonene, men også andre personer, som pedagoger i barnehagen, kan bli betydningsfulle.» (Broberg, Hagström og Broberg, 2014, s.237).

Det er derfor viktig at man som ansatt i barnehagen er klar over dette og har kompetanse til å

forstå viktigheten i en trygg tilknytning til 1 åringen i oppstartfasen.

Broberg, Hagström og Broberg skriver mye om det å ha kompetanse og hvor viktig kompetansen er i oppstartsfasen etter at foreldrene har gått. Når tilvenningsperioden er over og hverdagen starter, er det avgjørende for både barnas trygghet, for den viktige nysgjerrigheten og for læringen at pedagogene er oppmerksomme og viser interesse for barns hensikter (Broberg, Hagström og Broberg, 2014, s.245).

De kommer med flere eksempler som viser at barn som er tilstrekkelig trygge i barnehagen får gode forutsetninger for både å kunne delta og bli en del av en sosial sammenheng, og lære av det barnehagen har å tilby dem.

Det er viktig at de som jobber i barnehagen ikke ser på barna som 1 åringer, men som enkelt barn. Ingen av 1 åringene er like, de har alle sitt eget liv utenfor barnehagen. Det at man er i god dialog med foreldrene fra første stund, for å bli godt kjent med barnet før foreldrene drar fra barnehagen er en faktor som styrker bekjentskapet mellom barnehage og foreldre. Som Askland skriver, så er alle barna ulike og krever ulike typer av kontakt (Askland, 2011, s.18).

Temaheftet om de minste barna i barnehagen skriver at små barn lever livet der de til enhver tid er, med de menneskene som er der. Barnehagen er et sted der barna danner og dannes, derfor er barnehagen et viktig sted for de barna som går i barnehagen (Sandvik, 2006, s.7).

I dette utdraget fra temaheftet, kan man lese trygghet igjennom linjene. For at barna skal kunne leve sitt liv der de til enhver tid er, må de kjenne på følelsen av trygghet. Drugli skriver om barn og tryggtilknytning. Om barna er trygge i barnehagen og har vært igjennom en trygg tilknytningsperiode vil dette være positivt grunnleggende for barnets emosjonelle utvikling.

Den trygge tilknytningen og at barnet kjenner på følelsen av å være trygg i barnehagen vil også fremme mulighetene det har for å lære og mestre sine omgivelser, og er derfor viktig også for den sosiale og kognitive utviklingen til de små barna (Drugli, 2017, s. 46).

Drugli skriver at de fleste barn i dag starter opp i barnehagen i 1 – 2 årsalderen, den emosjonelle utviklingen er særlig sentral på dette tidspunktet hos barna. De to første leveårene har barna et stort behov for å bli kjent med og få hjelp til å regulere sine ulike følelser (Drugli, 2017, s.15). For at de som jobber i barnehagen skal kunne hjelpe barna med å regulere følelsene sine og være en støtte under emosjonell utvikling er det en viktig faktor at de har kunnskap rundt dette. Hvordan støtter man barna og på hvilke måter hjelper man barna med å regulere sine følelser. Dette er noe jeg vil gå nærmere inn på i funn og drøftingsdelen min.

2.2 Den viktige tilvenningen

Når barnet starter opp i barnehagen, er det viktig at det enkelte barnet blir tatt godt imot og at oppstarten sammen med foreldre og barn blir god.

Rammeplanen skriver at barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn (Rammeplan, 2017, s.33). Ved at de ansatte viser barnet at de er trygge på foreldrene, vil barnet se at mamma og pappa er i dialog med barnehagelæreren og kjenner på en trygghet rundt dette. Ser barna at foreldrene er trygge på de ansatte i barnehagen, vil dette være med på å trygge barnets forhold til de ansatte i stor grad.

Temaheftet, om de minste barna i barnehagen skriver at barnehagen er en arena der barna kan være med på å skape sin egen identitet, kultur og kunnskap. Har man fokus på en god og trygg tilknytning vil barna lettere kunne tilpasse seg ansatte, andre barn og komme godt i gang med leken sammen med de andre barna (Sandvik, 2006, s.7).

Forskning viser at tilknytning anses for å være betydningsfull i barnas arbeid med å utnytte de muligheter barnehagen gir. «Hvis vi tar et blikk mot barnegruppa får vi øye på at barna ikke bare knytter seg til de voksne, de knytter seg også til hverandre» (Sandvik, 2006, s.19).

Barnet viser at det har knyttet seg til personer ved å uttrykke glede under samvær, de er opptatt av hva de andre gjør og ønsker å være tilstede der.

Ved at man har et fokus på det enkelte barnet og den ny oppstartende 1 åringen igjennom hverdagen, støtter barnet og er en trygg havn skaper man den gode hverdagen til enkelte det enkelte barnet og man får en god atmosfære på avdelingen. Ved at atmosfæren på avdelingen er god, smitter dette selv på de aller minste 1 åringene. Ved å skape betingelser for et godt hverdagsliv med plass til alle, kan en vennlig atmosfære bygges og trygghetsfølelsen til den enkelte 1 åringen påvirkes av dette (Sandvik, 2006, s.19.)

I en vennlig atmosfære og med en trygg base tilstede, vil 1 åringene sammen med den trygge basen enklere kunne tilpasse seg andre og utforske på en tryggere og bedre måte. «Ofte trenger ikke barnet noe annet enn at omsorgspersonen passer på det mens det utforsker og fortsetter å være tilgjengelig for samspill på signal fra barna.» (Powell, Cooper, Hoffman, & Marvin, 2015 s.16). Fokuset og viktigheten i å være sammen og tilstede for 1 åringen igjennom hele dagen, har Powell, Cooper, Hoffman & Marvin et stort fokus på.

2.3 Tilknytning

«Tilknytning kan beskrives som et «spesialtilfelle» av nære følelsesmessige relasjoner.»

(Broberg, Hagström og Broberg, 2014, s.237). Så, hva innebærer egentlig tilknytning.

Tilknytning er noe som varer over tid, det berører relasjonen til en spesiell person som ikke er mulig å erstatte og det har stor følelsesmessig betydning for individet. Tilknytning kjennetegnes ved at personene søker hverandre.

Trygghet og tilknytning går hånd i hånd, forskningen om betydningen av tilknytning (Abrahamsen, 1997) i tidligere leve år har hatt stor betydning for barnehagens tenkning om barnehage for små barn. Det at barna har en trygg base i barnehagen og alltid en trygg havn å forholde seg til eller gå tilbake til er avgjørende for en god tilknytning. Dette skal jeg komme tilbake til under trygghets sirkelen.

Barna anses å være født med beredskap for tilknytning, når de er små starter de med gråt som etterfølges av smil. Barna trenger å knytte seg til en eller flere voksne, for å etablere en trygghet i tilværelsen. Denne tryggheten fungerer som en base når barnet skal ut å utforske omgivelsene (Sandvik, 2006, s.19).

Når 1 åringen starter opp i barnehagen kommer den fra et hjem og skal fra sine omsorgspersoner og inn i et barnehagesamfunn, det er viktig for det enkelte barnet at barnehagen har stort fokus på tilknytning og at barnet får en primærkontakt som barnet kan skape en trygg og god tillitt til.

En primærkontakt er en som jobber i barnehagen som tar seg av 1 åringen fra første stund, er mye sammen med barnet og er der for barnet de første dagene i oppstartsperioden. En primærkontakt brukes for å trygge barnet, slik at barnet kun har en voksen i barnehagen å forholde seg til i starten. Primærkontakten har også i oppgave å trygge foreldrene ved oppstartsfasen og kan, om det er nødvendig, informere dem om hvor viktig deres rolle er for at barnet skal etablere en trygg relasjon til en ny voksen (Drugli, 2018, s. 134).

Det er de første dagene i barnehagen etter at foreldrene har dratt fra barnet at tilknytningen settes på prøve. Det kan være tøft for 1 åringen de første dagene etter at foreldrene har gått, det er derfor viktig at de ansatte i barnehagen er kompetente og klare over nettopp dette. Den første perioden til 1 åringen i barnehagen uten foreldrene bør i stor grad tas hensyn til.

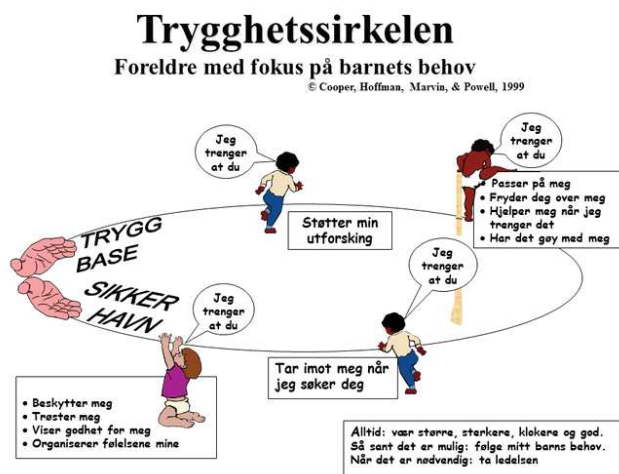
Personalet bør være opptatt av å forstå og møte barns ulike følelser, samt oppmuntre dem til å fatte positiv interesse for alt det nye. Et foreldresamarbeid ved at man gjør foreldrene beviste

på at barnehagedagene ikke bør være så lange den første tiden er også en viktig faktor under tilknytningsperioden (Drugli, 2018, s.141).

Femti års forskning viser at barn som har en trygg tilknytning opplever mer lykke, føler mindre sinne, trives bedre sammen med vennene sine og opplever et sterkere vennskap. De løser problemer lettere, har bedre selvfølelse og vet at det finnes en løsning på de fleste problemer. Forskningen viser også at de har lettere for å stole på andre mennesker og har troen på at de opplever positive ting (Powell, Cooper, Hoffman, & Marvin, 2015, s.16). Denne forskningen viser i stor grad viktigheten i en trygg tilknytning for den enkelte 1 åring.

2.4 Trygghetssirkelen

Trygghetssirkelen (Se vedlegg 2.), er en tilknytningsbasert intervensjon som i utgangspunktet ble lagt frem som en behandlingsmetode og et foreldreveiledningsprogram som ble laget med tanke på barnets første leveår, men som etter hvert også har fått en bredere aldersmessig anvendelse (Powell, Cooper, Hoffman, & Marvin, 2015, s.16).

Trygghetssirkelen kan forstås både som en tilnærming, en modell og en konkret metode for å utvikle trygg tilknytning; trygge relasjoner mellom barn og omsorgspersoner.

”Ettåringen er en stor baby som er meget nysgjerrig på verden, men som kun tar korte turer opp i trygghetssirkelen for utforskning.” (Brandtzæg, Torsteinson & Øiestad, 2013, s.51).

Trygghetssirkelen kan brukes i ulike situasjoner, men er brukt mye under tilknytningsperioder i barnehagestart. Barnet starter opp i barnehagen og knytter seg til en trygghetsperson, går ut i

lek sammen med andre barn og kan fritt gå tilbake til trygghetspersonen for å få ”påfyll” av trygghet, for så å gå ut i lek igjen. Denne prosessen gjentar seg flere ganger igjennom barnehagehverdagen, barnet trekkes tilbake til trygghetspersonen for påfyll og har da lettere mulighet til å utvikle seg i barnehagen igjennom en trygg base.

I den øverste delen av sirkelen, går barnet ut å utforsker. Her viser sirkelen at den trygge basen skal være støttende, glede seg sammen med barnet og passe på barnet når det utforsker. Den nederste delen av trygghetssirkelen viser at barnet trenger den trygge basen, barnet trenger trøst og hjelp til å organisere følelsene sine (Powell, Cooper, Hoffman, & Marvin, 2015 s.53).

Trygghetssirkelen baseres på at alle barn har to grunnleggende behov, disse behovene er tilknytning og utforskning. Disse glir lett i hverandre, for man trenger det ene for å gjennomføre det andre.

«Trygghet definerer oss, enten vi har den eller ei. Nære relasjoner er nøkkelen til en sunn utvikling, selvtillit i voksen alder, tilfredsstillende kjærlighet og mye, mye mer. Sammen med mat og vann regnes tilknytning som en livsnødvendighet for spedbarn.» (Brandtzæg, Torsteinson & Øiestad, 2013, s.41).

Ved at barnehagen bruker trygghetssirkelen aktivt, kan barnet tilegne seg barnehagen i sitt eget tempo, med forbehold om at den trygge basen alltid er tilstede for det enkelte barnet. «Omsorgspersonene er nøkkelen, og vi tror at trygghetssirkelen er så effektiv fordi den er basert på foreldrenes ønsker om å gjøre det beste for barna sine.» (Powell et al, 2016, s. 41). Ved at barnehagen også gjør foreldrene oppmerksomme på at denne blir godt brukt, kan dette også være med på å trygge foreldrene.

2.5 Positivt klima

Her har jeg lyst til å trekke inn emosjonell støtte hos barna. Det handler om hvordan man legger til rette for gode relasjoner og støtte av barns følelser og sosiale utvikling i hverdagen. Hvordan klimaet er inne på avdelingen er en viktig faktor i 1 åringens oppstartsfase, «Gode relasjoner mellom barn og voksne fremmer gode relasjoner i barnegruppen» (Drugli, 2017, s. 168). Et klima på en avdeling smitter, er man en glad voksen i gruppen, er sjansen stor for at barnegruppa blir smittet og man vil oppleve en god atmosfære på avdelingen.

«For at det skal utvikles gode relasjoner mellom personalet og barna er det en forutsetning at de voksne er der barna er og har oppmerksomheten sin rettet mot dem.» (Drugli, 2017, s. 167). En positiv atmosfære smitter. Drugli skriver om atmosfære og hvordan man skal

etablere og vedlikeholde gode atmosfærer. En positiv atmosfære vil komme til uttrykk ved at det er relativt høy forekomst av smil, latter, gledesuttrykk, klemmer og annen god fysisk kontakt. Det at personalet på avdelingen sier hei, når man kommer om morgenen og kommenterer hyggelige ting til barna igjennom en barnehagehverdag er med på å styrke den gode atmosfæren på avdelingen (Drugli, 2017, s. 167).

Johannson skriver om en samspillende atmosfære. De voksne uttrykker en undrende, nysgjerrig holdning til det barna gjør, og er interessert i å forstå barnas opplevelse av situasjonen. Det at barnehagelæreren viser stolthet og umiddelbart uttrykker glede over det barna gjør er med på å bygge en god atmosfære på avdelingen. Måten barnehagelæreren snakker på er også med på å påvirke dette, har man et lett og entusiastisk tonefall når man snakker med barna, påvirker dette også det positive klimaet og atmosfæren på avdelingen (Johansson, 2011, s. 26).

Et positivt klima på avdelingen påvirker oppstarten til 1 åringen ved at positivitet bevisst smitter. I en positiv atmosfære vil det være lite frustrasjoner, irritasjon, avvisning og så videre, fra personalets side overfor barna. Dette vil man se igjen i barnegruppen. Ved at avdelingen har et positivt klima vil også personalet støtte bedre opp under barn – barn relasjoner og hjelpe de små barna med å forholde seg til hverandre (Drugli, 2017, s. 168). En barn barn relasjon er barn i samspill med andre barn og at den ansatte er der og støtter barnet, vil i mange tilfeller være positivt for det enkelte barnet.

2.6 Trygghet i barnehagen

Jeg vil avslutte teoridelen min med å koble alle trådene litt sammen, til trygghet i barnehagen. Aldri har så mange barn tilbrakt så mange timer i barnehagen som nå og aldri har barnehagene vært så viktige for barns trivsel og utvikling (Drugli, 2017, s.15).

Her kommer trygghetssirkelen, trygg tilknytning, emosjonell utvikling og den viktige tilvenningen inn.

Forskningen viser at om barn har en trygg og god tilvenning, der barnehagen aktivt bruker trygghetssirkelen og har en god primærkontakt blir oppstarten god og barnet tilegner seg i stor grad andre voksne lettere etter å ha vært igjennom en trygg tilknytningsperiode.

Rammeplanen skriver at personalet har et ansvar når det gjelder oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære (Rammeplan, 2017, s.33).

Det er de ansatte i barnehagen sitt ansvar å følge opp enkeltbarnet, skape trives og skape trygghet til den enkelte 1 åring som starter opp i barnehagen og for et så lite barn, kommer trygghet foran alt (Brandtzæg, Torsteinson & Øiestad, 2013, s.15).

Når barna kommer til verden er de programmert til å søke trygghet og beskyttelse, det er dette som kalles tilknytning, denne medfødte evnen til å søke og holde seg i nærheten av en eller noen få voksne, er på denne måten med på å sikre seg egen trygghet og overlevelse.

Grunnleggende sett handler altså tilknytning om fysisk trygghet og overlevelse (Brandtzæg, Torsteinson & Øiestad, 2013, s.16).

Den tryggheten som bygges opp under 1 åringens oppstartsfasen er grunnleggende viktig for barnets utvikling den første tiden i barnehagen.

Brandtzæg, Torsteinson og Øiestad skriver om den profesjonelle omsorgen og at profesjonell omsorg krever kunnskap. Barna trenger å motta omsorg, vi voksne må ønske å gi omsorg.

Rollen som profesjonell omsorgsgiver byr på utfordringer. Vi har andre følelser for barna i barnehagen enn for våre egne barn, det kommer til nye barn og barn som man blir godt kjent med og godt knyttet til slutter i barnehagen. Den profesjonelle kjærligheten er viktig, men den er mer flyktig enn foreldrekjærligheten. Fraværet av det sterke båndet som mor har til sine egne barn gjør at kunnskapen har desto større betydning. Man har ulike følelser til de ulike barna i barnehagen, men alle barna trenger din empati, ømhet og vilje til å gi omsorg.

Kunnskapen man har om tilknytning og barns grunnleggende behov vil være til stor hjelp i omsorgen for andres barn (Brandtzæg, Torsteinson & Øiestad, 2013, s.17).

Rammeplanen påpeker trygghet flere ganger og skriver at barnehagen skal sørge for at alle barn opplever trygghet når de er i barnehagen. Videre skriver de at omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og at i barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for (Rammeplanen, 2017, s. 19).

3. METODE

I denne delen vil jeg presentere bruken av metode. Jeg vil starte med å beskrive hva en metode er.

3.1 Metodebeskrivelse

Tranøy definerer metode som en fremgangsmåte for å frambringe kunnskap eller etterprøve

påstander som framsettes med krav om å være sanne, gyldige eller holdbare. Metoden forteller oss noe om hvordan vi bør gå til verks for å fremskaffe eller etterprøve kunnskap. En metode er altså en måte å gå frem på for å løse problemer og komme med ny kunnskap. Jeg har valgt å gjennomføre bruken av intervju, men et hvilket som helst middel som tjener dette formålet hører med i arsenalet av metoder (Dalland, 2015, s. 83).

3.2 Valg av forskningsmetode

Da jeg jobbet meg frem mot å velge en forskningsmetode, leste jeg meg opp i ulike bøker og fikk tips om hvilke metoder som hadde fungert bra. Jeg har også sett tilbake på erfaringer fra praksisperioder. Når det gjelder oppgaven min kom jeg raskt frem til at jeg ville bruke intervju, for å komme i dybden på forskningen min.

For å innhente data kan man jobbe med ulike metoder, dette forklarer Dalland mer om.

Det finnes kvantitative metoder og kvalitativ metoder. En kvantitativ metode er en måte å samle data som er målbare, der man kan komme frem til et gjennomsnittsvar eller prosent.

Her er en kvalitativ metode en metode som gir et mer helhetlig bilde av mennesket.

Jeg har i denne prosessen valgt meg en kvalitativ metode, ved å gjennomføre intervjuer.

Jeg ser da for meg å få et mer helhetlig bilde på hva som foregår i barnehagen, ved at jeg har valgt meg to ulike informanter, som jeg ikke har noe kjennskap til fra før.

«De kvalitative metodene tar i større grad sikte på å fange opp mening og opplevelse som ikke lar seg tallfeste eller måle» (Dalland, 2015, s. 84).

Informantene mine har vært til stor hjelp under forskningsperioden min, jeg vil bruke fiktive navn på informantene igjennom hele oppgaven. Den første informanten har jeg valgt å kalle Per, den andre informanten har jeg valgt å kalle Lisa. Jeg valgte å bruke navn istedenfor symboler eller tegn for å gjøre oppgaven litt mer levende.

Jeg har gjennomført intervju med 2 ulike pedagogiske ledere på ulike avdelinger i barnehagen, dette for å få et bredere perspektiv på 1 åringen og oppstartsfasen. Per ble ferdig utdannet i 2014 og har jobbet som pedagogisk leder siden da, mens Lisa hadde jobbet som pedagogisk leder på avdelingen siden 2011.

Jeg har valgt å forske i en annen barnehage enn jeg selv er ansatt i og ikke i den barnehagen jeg selv har barn.

Jeg har vært klar over risikoen i det å være for nær, da jeg jobber i barnehage, er selv mor og har barn i alderen 1-2 år. Samtidig som jeg har tatt avstand fra egne erfaringer, meninger og

opplevelser, har jeg også sett på mine egne erfaringer og mine to små barn som berikende for oppgaven min.

3.3 Gjennomføring av intervju

Noen uker før jeg gjennomførte intervjuet sendte jeg ut intervjuguiden til informantene. Dette for at informantene skulle få mulighet til å gjøre seg noen tanker før møtet. Jeg og informantene snakket litt sammen om hvordan vi skulle gjennomføre denne prosessen og vi kom frem til at dette var den beste løsningen. Begge informantene ville se igjennom spørsmålene for å være mer klar til intervjuet. Jeg hadde noen tanker rundt dette og ble enig med meg selv om at det som var best for informantene var best for meg også.

Et intervju er en samtale mellom to mennesker med felles interesse om det samme tema.

Bergland og Jæger poengterer at det er viktig å legge til rette for en god atmosfære, sånn at intervjuobjektet føler en trygghet (Bergland & Jæger, 2015, s. 72).

Vi gjennomførte intervjuet på et kontor i barnehagen, det var det enkleste for både Per og Lisa at jeg kom til deres barnehage. Intervjuene ble gjennomført da de hadde kontortid, noe som gjorde at de begge hadde satt av god tid til meg og jeg la merke til at hverken Per eller Lisa hadde det travelt med å bli ferdige.

Praten gikk løst og lett, jeg fikk flere gode historier, meninger og erfaringer fra informantene mine.

3.4 Vurdering av metoden

Tidlig i intervjuprosessen kjente jeg at valget mitt var riktig. «Etter at undersøkelsen er gjennomført, dreier det seg om hvordan metoden fungerte. Og om den var et tjenlig redskap til å besvare problemstillingene (Dalland, 2015, s. 83). I starten hadde jeg tenkt å bare intervju en informant, men jeg fant raskt ut at jeg måtte gjennomføre 2 intervjuer for å komme dypere og få et mer helhetlig blikk på hva som faktisk skjer i tilvenningsperioden til 1 åringen. Barnehagene jobber ulikt og har ulike syn på dette, så da var dette en fin måte for meg å forske på, ved at jeg fikk ulike synspunkter på de ulike temaene jeg ville forske på. Ved at jeg intervjuet to ulike informanter fikk jeg et innblikk i ulike måter å jobbe med barn på, dette gjorde at jeg fikk en god oversikt over hvordan de gjør det i ulike barnehager og på ulike avdelinger. Selv om mye er likt, dukker også forskjellene opp.

Dalland skriver at metoden vi velger oss skal gi oss den rette hjelp til å få tak i den data vi er ute etter å samle inn, altså den informasjonen vi er ute etter (Dalland, 2015, s. 83). Dette mener jeg intervjuene mine gjorde i stor grad.

Under min forskning fikk vi ikke ta i bruk lydopptak under intervjuene og jeg så på det som utfordrende å få notert ned mine funn når informantene formidlet ulike handlingsmetoder og meninger. Det å skrive samtidig som man skal lytte til informanten kan være utfordrende og jeg kjente på at dette var med på å ødelegge den gode flyten vi hadde innimellom.

Det som var grunnleggende i min forskning på 1 åringen og tilknytning var helt klart en god og innholdsrik intervjuguide og to godt gjennomførte intervjuer. Informantene har vært til stor hjelp under min forskningsprosess. Vi hadde en god flyt i samtalene våre og de var åpne for spørsmål etter intervjuet om det skulle være noe spesielt.

Da jeg skulle sette meg ned og samle trådene etter intervjuet, så jeg viktigheten i gode og innholdsrike intervjuguides. Intervjuene mine har vært viktige under bachelor skrivingen min, derfor har jeg hatt stort fokus på gode intervjuer og lagt godt til rette for informantene mine.

3.5 Ethiske retningslinjer

Gjennomføring av en bachelor og forskning skal anonymiseres og det er klare retningslinjer på hvordan dette skal gjennomføres. Det er viktig at vi som studenter følger opp dette og tar det på alvor.

Før forskningen startet, sendte jeg ut et informasjonsskriv til barnehagen som jeg ville forske i, der jeg informerte om hva bachelor skrivingen min gikk ut på og informasjon om hvorfor jeg skulle forske på dette. Jeg informerte barnehagen og informantene om taushetsplikten og at de under hele forskningsprosessen hadde mulighet til å trekke seg fra forskningen og at ingenting var bundet. ” Behandling av personopplysninger er et viktig aspekt ved forskningsetikk, og det er lovfestet at den enkelte ikke skal bli krenket igjennom behandling av personopplysninger (Lov om behandling av personopplysninger, 2012, § 1) (Bergsland & Jæger, 2015, s. 83).

Jeg hadde stor åpenhet rundt dette både før, under og etter intervjuene mine.

I denne oppgaven har jeg brukt fiktive navn og ikke brukt navn på verken barnehage eller sted. Ved at jeg legger frem forskningsprosjektet mitt og poengterer at det er anonymt vil det bli tryggere for informantene å delta. Etter å ha gjennomført prosessen sammen med begge informantene, la jeg merke til at samtalen fløt under intervjuene og vi hadde gode og

innholdsrike samtaler.

4.0 FUNN OG DRØFTING

Her vil jeg formidle funn jeg har gjort under forskingsprosessen min, der jeg drøfter underveis. Jeg har gjort ulike funn og sett forskjeller på de ulike avdelingene, dette vil jeg gå nærmere inn på i denne delen av bacheloroppgaven min. Jeg har valgt å ha drøfting og funn sammen, da jeg føler dette glir inn i hverandre og ble det beste for meg.

Som beskrevet i metodekapittelet bruker jeg fiktive navn under drøftingen. Informant 1 har jeg valgt å kalle Per og informant 2 for Lisa.

«Hvordan jobber barnehagen med å legge til rette for og i vareta låringens behov for trygghet i oppstartsfasen?»

4.1 Oppstart i barnehagen

Rammeplanen skriver at personalet skal møte individets behov for omsorg, trygghet, tilhørighet og anerkjennelse og sikre at barna får ta del i og medvirke i fellesskapet, dette er viktige verdier som skal gjenspeiles i barnehagen (Rammeplan, 2017 s.7).

For at det skal legges til rette slik rammeplanen skriver at barnehagene skal, ser man at det vektlegges og er grunnleggende med en god og trygg oppstart for at barnet skal utvikle seg på best mulig vis. Begge informantene mine brukte trygghets sirkelen aktivt i oppstartsfasen og hadde gode opplevelser rundt denne. Begge hadde fått gode tilbakemeldinger fra foreldrene i sin barnehage og reflektert rundt positive hendelser på avdelingen etter bruken av trygghets sirkelen.

Per forteller at avdelingen har gjennomført et prosjekt med at en voksen sitter på gulvet og er den trygge basen igjennom hele dagen, slik som trygghets sirkelen forklarer. Trygghets sirkelen beskriver at det alltid skal være en trygg base tilstede for barnet igjennom hele hverdagen og informanten forteller han ser verdien i dette. Ved at barna kan henvende seg til omsorgspersonene fremmer trygghets sirkelen ganske enkelt trygg tilknytning mellom barna og deres primære omsorgspersoner (Powell, Cooper, Hoffman, & Marvin, 2015, s.53).

Per forteller at han ser endringer på avdelingen bare etter en kort periode med fokus på dette hos 1 åringene som startet opp. Verdien ble tydelig ved at barna utforsket mer fra første stund

og ble raskere trygg på avdelingen enn igjennom tidligere episoder med oppstart.

Per forteller han igjennom årene har lagt merke til at barna ofte trekker seg mot andre barn og går i samspill med andre barn om en trygg voksen er tilstede. Dette kan vi se opp i mot det Drugli sier om tilknytningskvalitet, som er av særlig betydning for de yngste barna i barnehagen. Barna bli etter hvert mer opptatt av samspill med de andre barna i gruppen i tillegg til at de fortsatt trenger den gode voksenkontakten. (Drugli, 2017, s. 50). Per poengterer derfor fokuset han har på at en voksen alltid skal være tilstede på gulvet sammen med barna.

Lisa mener en god oppstart er grunnleggende. Er oppstarten god for det enkelte barnet har Lisa troen på at barnet lettere tilegner seg andre barn og voksne. Barnet blir raskere trygg og finner seg selv lettere i barnegruppa og i barnehagen generelt om oppstarten er god. For at oppstarten skal være god, har Lisa fokus på å bruke trygghetssirkelen aktivt og ser hvor trygge barna blir ved at denne blir brukt av alle de ansatte på avdelingen. «Trygghetssirkelen har som en nøkkel til tryggtilknytning å følge barnets behov så sant det er mulig.» (Powell, Cooper, Hoffman, & Marvin, 2015, s. 301). Lisa viser til trygghetssirkelen igjennom hele intervjuet, informanten kobler trygghetssirkelen opp mot barnet fra det kommer om morgenen og igjennom alle situasjonene og overgangssituasjonene igjennom barnehagehverdagen til barnet.

Lisa kunne fortelle at trygghetssirkelen var noe av det første hun introduserte for nye vikarer eller nye ansatte og forklarte viktigheten i bruken av denne til det enkelte barnet. Lisa forklarte at hun koblet trygghetssirkelen opp mot alle situasjonene barnet gikk igjennom fra det kom om morgenen til barnet dro på ettermiddagen. Vi samtalte litt rundt dette og hun sa «Det er ikke så vanskelig, det er bare å ha fokus på at en voksen barnet er trygg på, alltid skal være tilstede». Jeg gjorde meg noen tanker rundt dette, det høres ganske enkelt ut og kanskje er det rett og slett så enkelt noen ganger?

At så lenge 1 åringer under oppstarten sin har en person de er trygge på tilstede igjennom hele barnehagehverdagen, en som støtter og ser det enkelte barnet vil være med på å gjøre oppstarten i barnehagen god?

Drugli skriver om at alt henger sammen og hun nevner små barns hjerne og utvikling i barnehagen. Hun skriver at igjennom gjentatte samspillserfaringer der glede er et sentralt element frigjøres hormoner som støtter utviklingen av forbindelser mellom hjernecellene og fremmer positiv utvikling av barnehjernen (Drugli, 2017, s. 30).

Barnets hjerne trenger «samspill med en annen hjerne», noe som skjer først og fremst i det gjensidige samspillet mellom omsorgsgiver og barn preget av utveksling av positive følelser. (Drugli, 2017, s. 27). I situasjoner som Drugli beskriver er det avgjørende at den voksne er tilstede for 1 åringen igjennom hele dagen. Drugli poengterer også viktigheten i kunnskap om hjernens tidlige utvikling som viser hvor viktig gode relasjoner mellom små barn og voksne er. Hun skriver at den trygge tilknytningen etableres når barnet har gjentatte erfaringer over tid med sensitiv omsorg fra omsorgspersonenes side. (Drugli, 2017, s. 46). Lisa påpeker dere og forteller at hun har et stort fokus på hvordan den voksne skal være tilstede for barna. Hun forteller at for de fleste er det naturlig å samspille med barn og vise interesse for det enkelte barnet under samspill, for andre må dette veiledes og støttes. Hun trekker inn viktigheten i kunnskap hos sine ansatte og hvor viktig det er at man veileder hverandre igjennom en barnehagedag. Stiller spørsmål som «Hva tenker du nå?» eller «Hva tenkte du når du gjorde det slik?» dette mener Lisa er viktig for å skape refleksjoner til sine ansatte. Ved at mine ansatte reflekterer over det de gjør eller har gjort, mener jeg er viktig for barnehagens utvikling, forteller Lisa.

4.2 Viktigheten i språket sammen med 1 åringen

Igjennom samtaler lærer barn språket, språket må brukes aktivt i barnehagen. Selv for de aller minste 1 åringene som starter opp i barnehagen er dette viktig, kanskje spesielt viktig.

Rammeplanen skriver at barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet (Rammeplan, 2017, s.27). For at små barn skal kunne gjennomføre dette, er det viktig at barnehagen tidlig jobber med språk og bilder for at dette skal være gjennomførbart for en liten 1 åring. Rammeplanen vektlegger de yngste barna som ikke kan kommunisere igjennom tale og at de skal få gi uttrykk for sine synspunkter på egne vilkår (Rammeplan, 2017, s. 27).

Begge informantene hadde et stort fokus på nettopp dette. Når man snakker om språk snakker man ofte kanskje om de litt eldre barna. Per snakket mye om bruken av språk under oppstart og hadde gode argumenter på hvor mye en 1 åring forstår. Han trakk inn språkutviklende samtaler, der man reflekterer, argumenterer og gjenforteller. Ved at man gjenforteller til en 1 åring med språket hva som skal skje eller hva vi har gjort mener Per dette er med på å trygge 1 åringen og barnets forståelse på hva som har skjedd og på hva som skal skje. Barnet har da sett, hørt og blitt bekreftet.

Åpne spørsmål, lukkede spørsmål og utvekslingstone var noe Per hadde stort fokus på i sin avdeling. Han forteller om ulike praksiser de gjennomfører på avdeling og hvordan de bruker kroppsspråket sitt til 1 åringen. Høigård mener grunnlaget for språkutvikling legges allerede i barnets første leveår (Høigård, 2013, s.23).

Per snakket mye om signaler og det enkelte barnet. Dette skriver også Høigård om, at det er det første barnet lærer seg. Når man snakker til et spedbarn har barnet ingen forutsetning for å forstå innhold, men stemme og blikkene formidler et følelsesmessig budskap (Høigård, 2013 s.23). Dette har Per stort fokus på under sine oppstartsfasen, barnet skal bli betrygget i bruken av språket og han har fokus på bruken av kroppsspråket til sine ansatte. Per forteller også om den britiske psykologen Donald Winnicott og bruken av speiling. «Barnet speiler seg følelsesmessig i omsorgspersonene, og gjennom dette erkjenner det seg selv» (Høigård, 2013 s.23). Han forteller at de på avdelingsmøter ofte tar opp dette med speiling og hva det gjør med det enkelte barnet om de ansatte på avdelingen har fokus på dette over tid. Et barn som starter opp i barnehagen må kjenne på følelsen av å være ønsket der, å bli sett og å alltid ha noen å trøste seg til. Her forteller Per at trygghetssirkelen kommer inn igjen og presiserer viktigheten i bruken av den. Per forteller at når hans kollegaer forteller praksishistorier på avdelingsmøtene prøver han alltid å stille spørsmål som «hvordan brukte du trygghetssirkelen der og så du viktigheten i nettopp dette?» eller «Den var god, jeg har troen på at det var måten du snakket til barnet på som gjorde det så bra!». Han har fokus på å rose sine ansatte og at de skal forstå hvorfor de blir rost og selv reflektere over hva det var de gjorde så bra.

Lisa har også et stort fokus på språk under sin oppstart, da de fleste 1 åringene ikke har så mye ord, ser hun viktigheten i at 1 åringen forstår hva som skjer til de ulike tidene av barnehage dagen. Derfor bruker Lisa og hennes team ei dagtavle. Dette er en tavle med symboler på hva som skal skje igjennom hele dagen fra 1 åringen kommer til barnehagen til mamma og pappa kommer for å hente.

Lisa har med seg dagtavlekort til intervjuet og viser stolt frem at hver ansatt går med en liten blokk med bilder på, som de har på seg igjennom hele arbeidsdagen. Hun vektlegger her at hun i flere situasjoner har sett at dette er med på å trygge det enkelte barnet. Hun kom med et eksempel på en situasjon der de var ute i barnehagen og ei lita jente som nettopp hadde begynt i barnehagen ikke ville være med inn. De skulle da inn for å spise og Lisa ba sin vikar vise frem dagtavlekortet sitt med bilde av mat på til jenta. Dette resulterte i at jenta sluttet å gråte og ble med de andre barn inn. Lisa hadde flere eksempler på dette igjennom en

barnehagehverdag og så hvor dette trygget hvert enkelt barn. Ved at barna allerede i oppstartsfasen blir kjent med disse ulike symbolene og den voksne aktivt bruker språket sitt til dagtavle kortene ser hun at det gjør barnet godt og at barnet lettere henger med igjennom en barnehagehverdag, spesielt da i overgangssituasjonene. Dette er i samsvar med det Høigård skriver om symboler. «Med symboler kan vi kommunisere om ting som ikke er til stede her og nå» (Høigård, 2013, s. 45).

Vi ser her at både Lisa og Per har en forståelse for barnets språkutvikling. Som Høigård (2013) skriver så er førspråkelig kommunikasjon en kommunikasjon ved hjelp av signaler (Høigård, 2013, s. 45). Per har fokuset sitt rettet mot hvordan man bruker kroppsspråket sitt, mens Lisa har et større fokus på dagtavle kort til kroppsspråk.

Både Lisa og Per har et fokus på å være der sammen med barna og snakke til barna, dette står i samråd med det Høigård skriver om situasjonsavhengighet, man må være der sammen med barna i kommunikasjon og barnet må kunne se på oss. På lik linje med små barns manglende evne til å snakke i telefon, selv om de gjenkjenner mammas stemme, er et godt eksempel på dette (Høigård, 2013, s.48). Vi må være tilstede i situasjonen sammen med det enkelte barnet.

4.3 Trygg tilknytning

” Trygg tilknytning mellom en i personalet og et barn i barnehagen kjennetegnes av at barnet søker trøst hos og tar imot trøst at den voksne.” (Drugli, 2018, s.52).

Per er den av informantene som har størst fokus på akkurat dette under intervjuet. Han forteller at han igjennom sine år i barnehagen har sett at om barnet har en trygg og god oppstart, håndterer barnet konflikter i barnehagehverdagen mer kontrollert og blir et mer robust barn. Han forteller om ulike erfaringer rundt oppstart og påpeker viktigheten i det å ha en primær og en sekundær tilknytningsperson. Dette samsvarer med det Brandtzæg, Torsteinson & Øiestad formidler. «Det er imidlertid mer forutsigbart for barnet og dere voksne om en bestemt voksen tar imot og blir kjent med barnet fra første dag, og dermed blir kontakt og sekundær tilknytningsperson. Så kan man heller ha åpning for å bytte, hvis det skulle bli aktuelt» (Brandtzæg, Torsteinson & Øiestad, 2013, s.101). Per forteller at han har stort fokus på at barnet skal bli møtt av en voksen og at de da etter hvert ser hvem barnet blir trygg på som sekundær tilknytningsperson. Han forteller hvor viktig det har vært på hans avdeling, da det kan forekomme sykdom blant ansatte eller at ansatte må hjelpe andre avdelinger. Det at barnet da også er trygge på de andre på avdelingen er en stor fordel. Han

forteller at dette ser de an ved å se det enkelte barnet og barnets behov. Noen springer bare inn i barnehagen og starter lek, mens andre bruker mere tid og trenger lengre tilvenningsperioder. Dette blir gjennomført ulikt, da barna som kommer til oss er ulike, forteller Per. Det Per forteller her kan vi se igjen hos Askland, han skriver at barn er ulike og kommer med ulike forutsetninger. Noen barn starter opp i barnehagen og går rett inn i leken, andre er sky og tilbakeholdende (Askland, 2011, s.18).

Lisa og Per er ganske enige her. Vi ser at begge jobber ut fra rammeplanen med det samme målet om at barnet skal bli trygt i sitt eget temp og alltid ha en trygg base tilgjengelig.

Rammeplan påpeker trygghet flere ganger og skriver at barnehagen skal sørge for at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og trivsel i barnehagen (Rammeplan, 2017, s. 20).

Lisa trekker også her inn klima og atmosfæren på avdelingen. Hun mener at om avdelingen har en god atmosfære og et positivt klima kan man komme langt i trygg tilknytning. Små barn legger godt merke til om stemningen er god eller ikke og dette har Lisa opplevd at påvirker barnet. Hun forteller at under en oppstartsperiode er barna ofte litt «på vakt» og får med seg det som skjer, av erfaring forteller hun;

«Om det er stress på avdelingen en dag, la oss si vi er få voksne og har flere syke som ikke er kommet på jobb. Stress på avdelingen kan gjøre våre ansatte stresset og det går igjen på humøret til våre ansatte. Det jeg prøver å fortelle er at det er ikke nødvendigvis det at vi er lite folk på jobb som påvirker 1 åringen, men det er hvordan den som er på jobb takler stresset, som påvirker 1 åringen.»

Hun har et stort fokus på hvordan de ansatte jobber for å oppnå en trygg og god tilknytning for den enkelte 1 åringen i barnehagen. Hvilke holdninger har de ansatte til hverandre og hvordan takler de å jobbe med trygg tilknytning i stressende situasjoner.

Askland skriver om evnen til å skape trygghet, hvor han påpeker at den som representerer trygghet for barnet må være stabil og forutsigbar både ved å være fysisk til stede og enda viktigere, å være stabil i forhold til følelsesmessige reaksjoner (Askland, 2011, S.60). Dette ser vi igjen i det Lisa forteller og hvor hun legger fokuset sitt.

Askland skriver om de følelsesmessige, sosiale og kognitive sidene i et kontaktforhold. Der han understreker at alle barn har et grunnleggende kontaktbehov og at alle barna ønsker din oppmerksomhet. Barna i barnehagen må få en opplevelse av at den voksne er til å stole på. Et voksen- barn – forhold skal ha positiv kvalitet (Askland, 2011, s.19) Dette ser vi igjen i det Lisa forteller om klima og atmosfæren på avdelingen og hvor viktig hun påpeker at stemningen på avdelingen er.

4.4 Foreldresamarbeid i oppstartsfasen

” Barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeid og god dialog med foreldrene.”
(Rammeplan, 2017, s.29).

Under mine intervju med informantene stilte jeg ingen direkte spørsmål rundt dette med foreldresamarbeid. Grunnen til at dette ikke ble nevnt i min intervjuguide var fordi jeg ville ha fokuset mitt på hva det var som skjedde etter at foreldrene hadde gått hjem, informantene kom allikevel opp med temaet foreldresamarbeid og jeg forsto etter hvert godt hvorfor.

Informantene hadde et ulikt syn på samarbeid med foreldrene og ulike prosedyrer rundt dette temaet.

Hos Per fikk jeg et positivt blikk på foreldresamarbeid. Det virket som det var en god flyt mellom foreldresamarbeidet og barnehagehverdagen. De brukte en APP på avdelingen hvor de tok bilder av barnet, det varierte litt hvor mange bilder de tok fra dag til dag. Alltid etter endt barnehagehverdag fikk foreldrene en dagsrapport med et bilde i, der de skrev litt om hvordan dagen hadde vært og hva de hadde gjort. Jeg oppfattet det som om foreldresamarbeidet var viktig, men at de hadde barnets oppstartsfase i hovedfokus og hvordan opplever egentlig barnet dette. Det at de brukte APP og tagget bilder av barnet var noe de informerte om under oppstartsamtaler og som foreldrene var klare over. Der Per presiserte at dette bare var et supplement for den daglige kontakten mellom foreldrene og barnehagen.

Rammeplanen skriver at barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen (Rammeplan, 2017, s.33). Per la til at om samtalene mellom foreldrene var gode og de hadde en enkel og grei kommunikasjon igjennom hele uka, var dette med på å støtte opp forholdet mellom barnehagen og foreldrene. Han la vekt på at han mente at foreldrene ikke trengte å få bilder av barnet sitt hver time eller flere ganger om dagen den første tiden i barnehagen, men at de fikk en god og innholdsrik dagsrapport som et supplement for den daglige kontakten under henting og bringing var godt nok. Om foreldrene skulle mottatt meldinger og bilder flere ganger om dagen, ville dette gått utover samspillet og kommunikasjonen med barna. Når det gjelder mitt tema for intervjuet forteller Per at han vil ta opp dette med foreldresamarbeid fordi han mener det er med på å trygge i åringen at man er i kommunikasjon med foreldrene. Når de kommer hjem fra

barnehagen kan de sammen med sine foreldrene se på bilder fra barnehagen og man får deretter en kobling som er helt ubevist for barnet.

Lisa hadde tro på at å kommunisere godt med foreldrene var grunnleggende for en god oppstartsperiode. Informanten hadde troen på bilder hver dag og ofte kontakt igjennom telefon med bilder. I motsetning til Per sendte avdelingen til Lisa ut flere bilder de første dagene til barnet i barnehagen, hun la til at hun hadde troen på at dette var med på å betrygge foreldrene under oppstartsfasen.

På lik linje med det Drugli (2013) skriver gjennomføres det her et nært samspill med barnets hjem. Det er barnehagen som har ansvar for å etablere et godt og trygt samarbeid med foreldrene. Det er nedfelt i barnehagens styringsdokumenter at barnehagen skal fungere i et nært samspill med barnets hjem (Drugli, 2017, s.104). Ved at foreldrene mottar bilder fra barnehagen til sin mobiltelefon mener Lisa dette er med på å bygge opp og ta vare på tryggheten og tillitten foreldrene har til barnehagen.

Lisa nevnte noe som var veldig interessant under intervjuet. Hun hadde fokus på «hvordan gjør dere det hjemme?» med det mente hun at hun alltid stilte spørsmål til foreldrene om hvordan de praktiserte ulike ting på hjemmebane. Hun fortalte om en gutt som startet opp som 1 åring hos henne for noen år tilbake. Dette var en litt urolig gutt som slet litt med å finne roen og knytte seg til de ansatte i barnehagen. Han gråt veldig når mor gikk og det var tungt for mor å gå fra han, hadde hun gitt utrykk for. De satte seg derfor ned og tok et ekstra møte sammen med foreldrene og de andre på avdelingen, mor fortalte om litt enkle grep hun gjorde hjemme når gutten hennes ble utrøstelig. En setning som «han liker å ha kosen sin på høyre side når han sover». Under møte kom det frem flere ting som de gjorde hjemme, som de nå skulle prøve ut i barnehagen. Lisa hadde under denne prosessen sett viktigheten i god kommunikasjon under foreldresamarbeid og hvor mye de små ting kan bety for et lite barn. Det at gutten ville ha kluten på høyre side når han sov, han likte pæregrøt bedre enn eplegrøt og han likte aller best å sove ute. Slike små ting hadde Lisa troen på at kunne hjelpe de små barna mye. Det er små bagateller for oss voksne, men det betyr mye for en liten 1 åring i en kanskje utfordrende barnehageoppstart, mente Lisa. Lisa forteller at foreldrene opplevde møtet som positivt for barnets oppstartsfase og at de sammen kom frem til flere små løsninger for barnet. "Man bør jobbe systematisk og målrettet med å etablere og vedlikeholde samarbeidsrelasjonen med foreldrene rundt positive opplevelser knyttet til barnet" (Drugli, 2017, s.114). Ved at man gjentatte ganger har positive møter og samtaler med foreldrene, knytter man et sterkere bånd til foreldrene med en gjensidig respekt. Lisa opplevde foreldrene

som tillitsfulle og positive i etterkant av møte de hadde hatt sammen med barnehagen.

Informantene legger til foreldresamarbeid og presiserer viktigheten i å ha et godt foreldresamarbeid i oppstartsfasen. Dette er en viktig faktor for foreldrene, men også for det enkelte barnet. Når foreldrene går fra et gråtende barn eller et barn som vinker farvel, er oppfølgingen og kommunikasjonen like viktig for det enkelte barnet og den enkelte foreldre. For at barnet skal utvikle seg og bli trygg i barnehagen, må selv 1 åringen få en oppfattelse av at mamma og pappa vet hvem barnehagelæreren min er og at de snakker mye og godt sammen i hentesituasjoner og leveringssituasjonene. Dette er i samsvar med hva rammeplanen skriver om foreldresamarbeid, barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeidet og god dialog med foreldrene (Rammeplan, 2017 s. 29.)

4.5 Den trygge voksne

Informantene hadde stort fokus på kunnskap, at en trygg voksen har mye kunnskap i bunn. Når man jobber i barnehagen og skal hjelpe barn å kjenne seg trygge, må barnehagelærerne derfor være oppmerksomme på hva de føler og hva de tenker, barn trenger å bli forstått innenifra (Brandtzæg, Torsteinson & Øiestad, 2013, s.24).

Dette snakket Per mye om og poengterer at trygghetssirkelen er en måte å forstå å støtte barnet innenifra på. Han la frem at han alltid hadde en ansatt med kunnskap og kompetanse som primærkontakt til sine ny oppstartende barn og hadde troen på at dette var viktig. De små barna er helt avhengige av at en voksen lærer de å forstå seg selv og verden, og for å kunne regulere følelsene sine (Brandtzæg, Torsteinson & Øiestad, 2013, s.51). Ved at den voksne hadde kunnskap til å hjelpe barnet i en oppstartsperiode opplevde Per dette som positivt, han mente at den ansatte da kunne støtte barnet og utfordre barnet på en helt spesiell måte. «Med tanken på det økende antallet små barn i barnehagen mener vi at kunnskapen om den tidlige utviklingen og om små barns tilknytningsbehov må få stor plass i barnehagelærerutdanningen.» (Broberg, Hagström og Broberg, 2014, s.245).

Lisa trekker inn trygghetssirkelen også her, en trygg voksen er en som er på gulvet sammen med barna og er den trygge havnen. Hun mener at om en voksen er åpen for nærhet, åpen for å trøste og lytter til de aller minste barna, vil hun formidle en trygghet ovenfor de minste

barna i barnehagen. Lisa forteller at de har et prosjekt på avdelingen som heter «Fra jeg, til vi». Mye av det hun forteller skriver Guvå (2007) om i sin bok. Lisa forteller at hun har erfart at om trygghet skal bygges, må 1 åringen kjenne på en vi følelse. Barnet må kjenne på følelsen av å være en del av fellesskapet og føle seg inkludert i barnegruppen. Dette ser vi igjen hos Guvå (2007), skriver at om man skal danne en barnegruppe, så kreves det mye av den ansatte og kan være en komplisert arbeidssituasjon som stiller store krav til personalet. Personlig modenhet, kunnskap og kompetanse er noe som en del av oss synes å ha fått i gave, de synes å være født med evnen til å håndtere barn i ulike situasjoner. De later til å ha tusen armer og ben, tålmodighet, innlevelse og humor. De fleste av oss må likevel lære alt dette gjennom tilegnelse av kunnskap og erfaring (Guvå, 2007, s.33).

4.6 Erfaringer for trygg tilknytning

Rammeplanen skriver at barnehagen skal være et trygt og utfoldende sted der barna kan prøve ut ulike sider ved samspill, fellesskap og vennskap (Rammeplan, 2017, s.11).

Etter min prosess med forskning i barnehagen med god hjelp av mine informanter Per og Lisa som forteller om opplevelsene de begge har rundt hvor viktig den første tiden i barnehagen er for barnet selv. Ved at barnet blir møtt av trygge voksne og sett igjennom hele dagen, er med på å styrke barnets tilhørighet og trygghet.” Barna får en trygg tilknytning når deres primære omsorgspersoner forstår når de trenger en trygg havn for trøst og beskyttelse, og når de trenger den oppmuntringen og tilliten som ligger i en trygg base» (Powell, Cooper, Hoffman, & Marvin, 2015, s 48).

Per kom med flere eksempel på erfaringer rundt trygg tilknytning, han hadde jobbet i barnehagen over tid og så viktigheten i at barn i 1 årsalderen ble tatt imot på en trygg måte igjennom trygge voksne. Han forteller at så lenge den trygge havn alltid er tilstede på gulvet, har man kommet langt i trygghetsprosessen til det enkelte barnet.

Han forteller positive historier rundt barn som hadde en tøff oppstart, men som ble godt i varetatt av sin primærkontakt ved at primærkontakten brukte trygghetssirkelen aktivt igjennom hele oppstartsperioden.

Lisa forteller om en ansatt hos seg som hun kaller en ekspert på tilknytning, hun forteller at denne personen ser og får med seg de små ting hos det enkelte barnet. Hun fanger opp signaler fra barna og handler raskt om det skulle være noe. Hun forteller at hun har en

balansegang mellom det å utfordre barnet og det å støtte barnet i utfordrende situasjoner frem mot et mål. Drugli skriver om dette og man kan se at den ansatte hos Lisa jobber på en trygg måte for det enkelte barnet. Drugli skriver om synkronitet. Dette er også noe Lisa trekker inn om sin ansatt, hun tilpasser seg barnet godt når de er i samspill (Drugli, 2017, s.53).

Lisa forteller at barna knytter seg så godt til henne, hun bruker setninger som «barna er bestandig så trygge hos henne.» og «de slutter alltid å gråte når hun kommer inn i rommet.» Begge informantene forteller at de har positive erfaringer på 1 åringer som starter opp i barnehagen og de ser hvor tilpasningsdyktige de små barna er, så lenge de har den trygge basen tilgjengelig igjennom hele barnehagedagen.

4.7 Utfordringer knyttet til tryggtilknytning

Begge informantene kom med det samme hjertesukket da utfordringer og tilknytning kom frem under intervjuet. Alt gikk på bemanning og tid, det er her den trygge tilknytningen kan komme til kort forteller Per. Skal man gjennomføre en trygg tilknytning for det enkelte barnet er det vesentlig og viktig at alle er på plass, slik at dagen kan gå etter planen. Her trakk både Per og Lisa inn viktigheten i at det enkelte barnet raskt fikk møte andre ansatte på avdelingen. Det er viktig for barnet at det har en primærkontakt de første dagene, men at barnet også gradvis får møtt de andre ansatte under trygge forhold. Per trekker her inn primærkontaktmodellen. Dette er en modell som benyttes i varierende grad rundt omkring i barnehagene. «Hensikten med modellen var opprinnelig å legge til rette for tilknytningsrelasjoner mellom personalet og barn» (Drugli, 2018, s.150).

Denne modellen forteller Per at han har gode erfaringer med. Modellen sier at om et personal knytter seg til et eller en mindre gruppe barn over lengre tid er sannsynligheten for at det skal utvikles en god og trygg relasjon større når en voksen kan konsentrere seg spesielt om kontakten med noen barn. Når barnet da har etablert en trygg relasjon til sin primærkontakt, er tanken at barnet kan bruke denne tryggheten som base for sin videre utforskning (Drugli, 2018, s.150). Det er her Per mener det svikter mest, det er ikke alltid dette er mulig og det er ikke alltid de føler at de strekker til. Noen ganger må personal flyttes rundt om kring på barnehagen og noen ganger er det rett og slett for lite folk på jobb til at dette kan gjennomføres på best mulig måte for det enkelte barnet. Per legger stor vekt på at dette er synd og at de på hans avdeling jobber hardt for å gjennomføre nettopp dette. Per legger til at småbarn og storbarn jobber sammen om å få gjennomført dette og de er alle enige om at de minste barna i barnehagen under oppstart skal prioriteres i stor grad. Han legger vekt på at

dette er betydningsfullt for hans avdeling, at hele barnehagen jobber sammen med å dekke de minste og mest sårbare barna sine behov fremfor for eksempel personalmøter.

Lisa sin avdeling kjenner på det samme som Per sin avdeling, bemanning, tid og ressurser. Under intervjuet snakket Lisa mye om kompetanse og hvor viktig hun mener det er at primærkontakten har faglig kompetanse. Dette har hun gjort seg erfaringer med og ser verdien i kompetanse hos sine ansatte. Drugli skriver om "bli kjent fasten" og at man skal ta denne på alvor, dette var noe vi snakket om under intervjuet. Drugli skriver om viktigheten i personalet og at personalet reflekterer og snakker seg imellom om det å «tåle» sorgreaksjoner hos barnet. Dette er tatt som et eksempel fra en barnehage. Det er helt normalt og sunt at et barn sørger eller er frustrert når foreldrene drar fra barnehagen. Hun skriver at når det voksne er trygg på å møte barnets ulike reaksjoner i den første tilden i barnehagen, vil vedkommende også greier å formidle trygghet til foreldrene når de skal la barnet være igjen i barnehagen. (Drugli, 2012, s.159). Lisa understreker dette igjennom hele prosessen med utrygg tilknytning. Det at personalet har en kompetanse på akkurat dette er i noen tilfeller helt avgjørende for det enkelte barnet. Noen barn glir igjennom oppstartsfasen som en lek, mens andre trenger det lille ekstra og det er da spesielt viktig at den ansatte har den rette kompetansen til å takle nettopp dette sammen med barnet og de ulike foreldrene.

Begge informantene opplever at trygghetssirkelen blir brutt når man er lite folk på jobb eller tiden ikke strekker til. Noe som igjen går ut over det enkelte barnet og som begge informantene hadde et stort hjertesukk over. Lisa forteller at noen dager har man rett og slett ikke muligheten til å sitte på gulvet sammen med barna igjennom hele barnehagedagen.

Jeg har lyst til å trekke inn det Lisa fortalte om påvirkningen av stress. Det at man som voksen går inn i seg selv og tenker over hvordan man takler stresset ovenfor barna er spesielt viktig. Hvordan man takler stresset og belastningen som voksen påvirker klimaet på avdelingen, noe som igjen smitter over på både ansatte og barn. Som Drugli skriver så utvikles et positivt klima ved at man er en sensitiv voksen, man har oppmerksomheten sin rettet mot barna, vet hvor barna er, utveksler blikk og smil, snakker med dem og er både fysisk og emosjonelt tilgjengelig for barna (Drugli, 2017, s. 168).

5. AVSLUTNING

” Hvordan jobber barnehagen med å legge til rette for og ivareta låringens behov for trygghet under oppstartsfasen? ”

Rammeplanen skriver at barnehagen skal samarbeidet godt sammen med foreldrene, de skal legge til rette for at barnet skal få en trygg og god start i barnehagen. De skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent med personalet og knytte relasjoner til andre barn. Rammeplanen presiserer også at barnehagen skal sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære (Rammeplan, 2018, s. 33).

Jeg vil nå prøve å trekke alle små tråder sammen og oppsummere oppgaven min.

Gjennom mine intervjuer viser både Per og Lisa til trygghetssirkelen og opplever viktigheten i trygghet under oppstartsfasen for 1 åringene. Dette kommer tydelig frem da de delte gode praksisfortellinger, tanker og erfaringer rundt dette.

Utdraget tatt i fra rammeplanen viser seg å stå i samsvar med informantenes handlinger.

De hadde begge stor vekt på trygghetsfølelsen til det enkelte barnet og så verdien i den. Per og Lisa fortalte at de alltid hadde en trygg base tilgjengelig på gulvet og de var begge opptatt av de ulike relasjonene som ble knyttet igjennom en barnehagedag.

Ved å legge til rette for det enkelte barnet, være til stede og alltid ha en trygg voksen som en trygg base for barnet tilgjengelig, forteller begge informantene at de føler mye av jobben rundt trygghet er gjort. Informantene forteller også om viktigheten i kunnskap hos sine ansatte, spesielt rettet mot primærkontaktene som tar imot 1 åringene i barnehagen. De legger stor vekt på at det er grunnleggende for en god og trygg tilknytning at kunnskapen er tilstede under oppstartsprosessen. Det var for meg overraskende stort fokus på kunnskapen hos de ansatte og viktigheten i dette.

Per og Lisa hadde begge troen på at kunnskap er en nøkkel i de fleste situasjoner. Som Broberg, Hagström og Broberg (2014) skriver, mener de at med tanke på det økende antall småbarn som starter opp i barnehagen bør kunnskap om den tidlige utviklingen og små barns tilknytningsbehov få stor plass i barnehagelærerutdanningen (Broberg, Hagström og Broberg, 2014, s.245). Det at de som jobbet sammen med Per og Lisa hadde god kunnskap om små barns utvikling, gjorde oppstarten til den enkelte 1 åring bedre. Barnet ble tryggere og det

mener både Per og Lisa er på grunn av primærkontaktens kunnskap om barn og utvikling generelt.

Per og Lisa er stort sett ganske enige under intervjuene, de har begge fokus på at de ansatte i barnehagen alltid skal ha fokuset sitt rettet mot barna og være der for barna til en hver tid. Begge kom med det samme hjertesukket rundt bemanning og håpet på en bedre bemanningsnorm for barnets beste. Dette for å på en god måte kunne gjennomføre en trygg oppstart for den enkelte 1 åring.

Informantene hadde begge stor tro på at så lenge trygghet ligger til grunne, så er det godt for 1 åringen å starte opp i barnehagen. De koblet alltid trygghets sirkelen inn i bildet når de snakket om enkelt barnet og poengterte viktigheten i denne flere ganger.

Trygg tilknytning og et godt foreldresamarbeid er noe som begge informantene mente gikk hånd i hånd. Det kom godt frem under intervjuene at begge informantene hadde bred og stor forståelse på viktigheten i både tilknytning og trygghet hos 1 åringene og å informere foreldrene om barnehagehverdagen for å også trygge foreldrene. Her jobber informantene i tråd med rammeplanen som skriver at foreldresamarbeidet skal skje på individnivå og tilpasses barnet og foreldrene (Rammeplan, 2017, s. 29).

Denne forskningsprosessen har fått meg som fremtidig barnehagelærer til å forstå at trygghet er grunnleggende viktig for 1 åringen i barnehagen og at om oppstartsprosessen er god vil dette være med på å danne robuste og trygge barn. Forskningsprosessen har gitt meg mye rundt et tema jeg brenner for i barnehagen og kunnskap som jeg vil ta med meg inn i barnehagehverdagen som fremtidig barnehagelærer.

” Det jeg prøver å fortelle er at det er ikke nødvendigvis det at vi er lite folk på jobb som påvirker 1 åringen, men det er hvordan den som er på jobb takler stresset, som påvirker 1 åringen.” Lisa

6. REFERANSELISTE

Askland, L. (2011). *Kontakt med barn*. Oslo: Gyldendal Norsk forlag

Bergland, M. D. & Jæger, H. (Red.) (2014). *Bacheloroppgaven i barnehagelærerutdanningen*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk.

Brandtzæg, I. Torsteinson, S. & Øiestad, G. (2013). *Se barnet innenfra. Hvordan jobbe med tilknytning i barnehagen*. Oslo: Kommuneforlaget AS.

Broberg, M. Hagström, B. & Broberg, A. (2014). *Tilknytning i barnehagen. Hva betyr trygghet for lek og læring?*. Stockholm: Cappelen Damm akademisk

Dalland, O. (2013). *Metode og oppgaveskriving* (4. utg.). Oslo: Gyldendal akademisk

Drugli, M.B. (2010). *Liten i barnehagen*. Oslo: Cappelen Akademisk Forlag.

Guvå, N. (2007). *Fra JEG til VI*. Oslo: Pedagogisk forum

Høigård, A. (2006). *Barns språkutvikling: Muntlig og skriftlig*. Oslo: Universitetsforlaget.

J, Eva. (2011). *Små barns læring. Møter mellom barn og voksne i barnehagen*. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag

Powell, B., Cooper, G., Hoffman, K., & Marvin, B. (2015). *Trygghetssirkelen: en tilknytningsbasert intervensjon*. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS.

Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver (2011). Oslo: Kunnskapsdepartementet

Sandvik, N. (2006). *Temahefte om de minste barna i barnehagen*. Oslo: Kunnskapsdepartementet

Statistisk sentralbyrå. (2019, 13. Mars). Folkemengde og befolkningsendringar. Hentet fra <https://www.ssb.no/befolkning/statistikker/folkemengde>

7.0 VEDLEGG

7.1 INTERVJU GUIDE

Intervju guide til barnehagene

1. Hvilken utdannelse har du og hvor lenge har du jobbet med barn?
2. Kan du fortelle litt om hvordan oppstarten til det enkelte barnet fungerer?
 - Hva synes du fungerer godt ift oppstart av nye barn på din avdeling?
 - Hva synes du man kunne jobbet mer med for å få til en bedre oppstart for barna?
 - Har dere ulike rutiner på oppstart når det gjelder alder på barnet?
3. Hva tenker du når vi snakker om 1 åringen og trygghet i barnehagen ?
 - Hva er dine tanker rundt tilvenning og trygghet?
 - Kan du komme med et eksempel der du opplevde at barnets trygghet ble ivaretatt?
 - Hvilke kjennetegn er tilstede i en slik situasjon?
 - Har dere noen rutiner dere gjennomfører når barnet startet i barnehagen, som er med på å hjelpe barnet på å bli mer trygg? Eventuelt, hvilke?
 - Hva er det som er de største utfordringene når det gjelder å ivareta barns trygghet i barnehagehverdagen?
4. Hvordan jobber dere for å ivareta barnets trygghet igjennom en hverdag?
 - Hvordan jobber dere i overgangssituasjoner
 - Hvordan jobber dere under samlingsstundene
 - Hvordan jobber dere med dette under tider med lavbemanning.

5. Når barnet skal tilpasses rutiner og du skal organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent med, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Hva er den største utfordringen her?

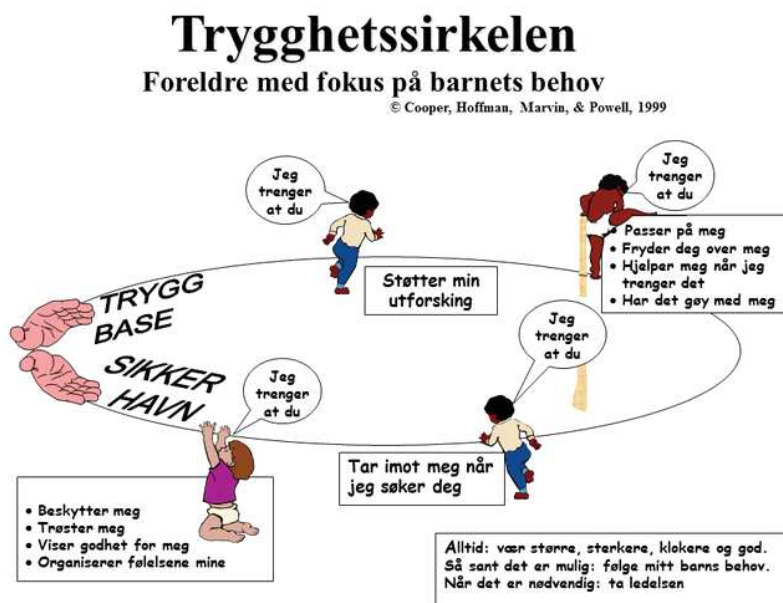
- Hva innebærer den nye bemanningsnormen på deres avdeling?
- Etter den nye bemanningsnormen kom, hvordan føler dere dette dekker behovet for å ivareta barnets behov for trygghet?

7. Hvordan ser du på ”den trygge voksne” og påvirkningen den har på barnet?

- Hvordan mener du den trygge voksne skal være?
- Hvilken erfaring har du når det kommer til trygghetssirkelen?

8. Til slutt. Kan du komme med noen eksempler på hvordan man kan skape et trygt miljø for det enkelte barnet?

7.2 TRYGGHETS SIRKELEN

7.3 SAMTYKKESKJEMA

- TRYGGHET OG TILKNYTNING I OPPSTARTSFASEN -

BAKGRUNN

Jeg er en deltidsstudent fra DMMH, der jobber jeg fortiden med å skrive en bachelor oppgave. Oppgaven min går ut på å forske på hvordan barnehagene jobber med å ivareta låringens behov for trygghet under oppstartsfasen. Målet mitt med denne oppgaven er å få en større forståelse for hvordan dere jobber med dette i barnehagen og hvordan dere jobber for å ivareta tryggheten til 1 åringen i oppstartsfasen.

HVA INNEBÆRER SAMTYKKET?

Deltakelsen i dette prosjektet går ut på at du samtykker og deltar på ét intervju. Dette intervjuet inneholder temaer som tilknytning og trygghet. Jeg kommer til å stille spørsmål om barnehagehverdagen og hvordan dere jobber. Hva synes du fungerer godt og hva kunne vært bedre/gjort annerledes.

HVA SKJER MED INFORMASJONEN?

Informasjonen fra deg vil bli behandlet konfidensielt. Bachelor oppgaven er anonym, jeg vil ikke bruke navn på hverken deg, barnehagen eller andre ansatte. Jeg har taushetsplikt, så alt som blir tatt opp og snakket om under dette intervjuet vil ikke bli diskutert med andre i ettertid.

FRIVILLIG DELTAKELSE

Det er frivillig å delta på intervjuet og du kan når som helst trekke deg, uten å oppgi noen grunn.

KONTAKT INFORMASJON

Marita Isbrekken tlf 483 64 502

VEILEDERE

KARIANNE FRANCK OG KRISTINE WARHUUS SMEBY

MED VENNLIG HILSEN

MARITA ISBREKKEN

.....
Jeg samtykker i å delta

.....
Sted/ dato

.....
Underskrift